

AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1

tel. 602 363 032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz

ZMĚNY OD 19. LEDNA 2013

ZMĚNY ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU ÚČINNÉ OD 19. LEDNA 2013:

„VELKÁ EURONOVELA A OBJEKTIVNÍ ODPOVĚDNOST PROVOZOVATELE VOZIDLA“

Dnem 19. ledna 2013 nabývá účinnosti hlavní část zákona č. 297/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1. Euronovela zákona

Uvedená novela přináší řadu mimořádně významných změn, které v převážné části navazují na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řídičských průkazech.

Jedná se zejména o následující změny:

1.1 Nové vymezení rozsahu skupin řídičského oprávnění

Jakkoliv **rozsah řídičských oprávnění udělených před účinností novely zůstane beze změn**, maximálně se novelou může rozšířit, nikoliv zúžit, takže dosavadní držitelé řídičských oprávnění mohou zůstat v klidu, pro nově udělovaná řídičská oprávnění nastává v některých směrech malá revoluce. S účinností od 19. ledna 2013 se totiž zásadním způsobem mění vymezení nově udělovaných řídičských oprávnění, a to v souladu s požadavky vyplývajícími ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řídičských průkazech.

Od 19. ledna 2013 jsou řídičská oprávnění zákonem o silničním provozu v jeho § 80a vymezena následovně:

VYMEZENÍ SKUPIN ŘIDIČSKÝCH OPRAVNĚNÍ

SKU- PINA	VOZIDLA SPADAJÍCÍ DO DANÉ SKUPINY	MINIMÁLNÍ VĚK PRO UDĚLENÍ	ROVNOCENNOST S JINÝMI SKUPINAMI (TJ. VOZIDLA JINÝCH SKUPIN, KTERÁ LZE S OPRAVNĚNÍM TĚTO SKUPINY ŘÍDIT)
AM	<p>motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dvoukolová se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s výkonem elektrického motoru do 4 kW, 2. tříkolová se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW, 3. čtyřkolová o hmotnosti v nenaloženém stavu nejvýše 350 kg se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW 	<ul style="list-style-type: none"> • 15 let 	---
A1	<ol style="list-style-type: none"> 1. lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³, 2. tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW 	<ul style="list-style-type: none"> • 16 let 	<p>AM</p> <p>B1 do 125 cm³ a hmotnosti v nenaloženém stavu do 400 kg</p>
A2	motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem	<ul style="list-style-type: none"> • 18 let 	<p>AM, A1</p>
A	<ol style="list-style-type: none"> 1. motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj, 2. tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW 	<ul style="list-style-type: none"> • 24 let, • 21 let (pro tříkolová), • 20 let (je-li min. 2 roky držitelem A2) 	<p>AM, A1, A2</p> <p>B1 o hmotnosti v nenaloženém stavu do 400 kg</p>
B1	čtyřkolová motorová vozidla (s výjimkou vozidel skupiny AM), jejichž výkon nepřevyšuje 15 kW a hmotnost v nenaloženém stavu nepřevyšuje 400 kg nebo 550 kg u vozidel určených k přepravě zboží	<ul style="list-style-type: none"> • 17 let 	<p>AM, A1 tříkolová</p>

B	motorová vozidla (s výjimkou vozidel skupin AM, A1, A2 a A), jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg, s nejvýše 8 místy k sezení kromě místa řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy nepřevyšuje 3 500 kg nebo v případě rozšíření rozsahu nepřevyšuje 4 250 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 18 let 	AM, A1 s automatickou převodovkou, A tříkolová (od 21 let) B1
C1	motorová vozidla (s výjimkou traktorů), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3 500 kg, ale nepřevyšuje 7 500 kg, s nejvýše 8 místy k sezení kromě místa řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 18 let 	AM
C	motorová vozidla (s výjimkou traktorů a vozidel skupiny C1), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3 500 kg s nejvýše 8 místy k sezení kromě místa řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 21 let, • 18 let (jen pro stanovená vozidla*), • 18 let (jen pro stanovené případy)**) 	AM, C1
D1	motorová vozidla, jejichž délka nepřesahuje 8 metrů, s více než 8, ale nejvýše 16 místy k sezení kromě místa řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 21 let 	AM
D	motorová vozidla (s výjimkou vozidel skupiny D1) s více než 8 místy k sezení kromě místa řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 24 let, • 21 let (jen pro stanovená vozidla*), • 21 let (jen pro stanovené případy)**) • 23 let (jen pro stanovené případy***) 	AM, D1
B+E	jízdní soupravy složené z vozidla skupiny B a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg, avšak nepřevyšující 3 500 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 18 let 	AM
C1+E	jízdní soupravy, jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje	<ul style="list-style-type: none"> • 18 let 	AM,

	12 000 kg, složené 1. z vozidla skupiny C a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg, nebo 2. z vozidla skupiny B a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 3 500 kg		B+E
C+E	jízdní soupravy složené z skupiny C a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 21 let, • 18 let (jen pro stanovené případy)**) 	AM, B+E, C1+E, D+E (jen pro držitele D)
D1+E	jízdní soupravy složené z vozidla skupiny D1 a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 21 let 	AM, B+E
D+E	jízdní soupravy složené z vozidla skupiny D a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg	<ul style="list-style-type: none"> • 24 let, • 21 let (jen pro stanovené případy**), • 23 let (jen pro stanovené případy***) 	AM, B+E, D1+E
T	zařazeny traktory a pracovní stroje samojízdné, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo	<ul style="list-style-type: none"> • 17 let 	---

Poznámka:

Řidičská oprávnění jednotlivých skupin a podskupin udělená před 19. lednem 2013 zůstávají zachována v rozsahu, jaký měla podle zákona o silničním provozu ve znění účinném před 19. lednem 2013; tato řidičská oprávnění opravňují od 19. ledna 2013 rovněž k řízení motorových vozidel, která jsou do skupin vozidel se shodným označením nově zařazena, pokud tomu nebrání omezení nebo podmínění řidičského oprávnění.

Vysvětlivky:

- *) Pouze k řízení vozidel Ministerstva vnitra používaných Policií České republiky, Vězeňské služby České republiky, ozbrojených sil České republiky, obecní policie, Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, celních orgánů nebo při zkušební jízdě v souvislosti s opravou nebo údržbou vozidel.
- ***) Pouze k řízení vozidel v rámci vstupního školení profesní způsobilosti řidičů a pro absolventy vstupního školení v rozšířeném rozsahu (vstupní školení v rozsahu 280 hodin).
- ****) Pouze k řízení vozidel v rámci vstupního školení profesní způsobilosti řidičů a pro absolventy vstupního školení v základním rozsahu (vstupní školení v rozsahu 140 hodin).

V souladu s uvedenými změnami byl rovněž od 19. ledna 2013 mírně pozměněn vzor řidičského průkazu České republiky, který je stanoven ve vyhlášce č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech, ve znění vyhlášky č. 243/2012 Sb. Změny spočívají především v promítnutí existence nových skupin řidičského oprávnění do řidičského průkazu.

Hlavní změny, pokud jde o rozsah řidičských oprávnění, jsou následující:

- Skupina AM bude platit v celé Evropské unii.
- Nově zaváděná skupina A2 umožní v zájmu zvýšení bezpečnosti provozu efektivněji odstupňovat řidičská oprávnění k řízení motocyklů, což souvisí s tím, že řidičská oprávnění na motocykly by měla být mladým řidičům udělována pouze tehdy, mají-li již zkušenosti s řízením slabších motocyklů (tzv. princip postupného přístupu k řidičským oprávněním).
- Skupiny B a B+E doznávají zásadních změn, pokud jde o oprávnění k řízení jízdních souprav, přičemž:
  - se skupinou B (v základním rozsahu) bude možné řídit pouze soupravy s přípojným vozidlem o celkové hmotnosti do 750 kg a celková hmotnost jízdní soupravy nebude smět překročit 3,5 tuny;
  - zavádí se možnost rozšíření řidičského oprávnění skupiny B tzv. doplňovací zkouškou z praktické jízdy, díky které bude s oprávněním skupiny B (v rozšířeném rozsahu) možné řídit s přípojným vozidlem o celkové hmotnosti do 750 kg i jízdní soupravu, jejíž celková hmotnost překročí 3,5 tuny; rozšířený rozsah řidičského oprávnění se v řidičském průkazu vyznačí pomocí unijního harmonizovaného kódu 96;
  - pro řízení soupravy s přípojným vozidlem o celkové hmotnosti nad 750 kg již bude nutné řidičské oprávnění skupiny B+E;
  - pokud by však měla celková hmotnost přípojného vozidla překročit 3,5 tuny, bude již nutné alespoň řidičské oprávnění skupiny C1+E, ačkoliv samotné tažné vozidlo bude spadat do skupiny B.
- S řidičským oprávněním skupiny B bude nově možné kromě mopedů řídit i motocykly zařazené do skupiny A1, pokud budou vybaveny automatickou převodovkou; tato rovnocennost se však týká pouze území České republiky a nelze ji využít v zahraničí, a to ani v rámci států Evropské unie.
- Již nebude možné řídit traktory s řidičským oprávněním skupiny C či C+E uděleným po 18. lednu 2013; k řízení traktorů bude v takovém případě nutné mít řidičské oprávnění pro skupinu T, které však platí pouze na území České republiky.

1.2 Nahrazení dosavadních „průkazů profesní způsobilosti řidiče“ záznamem v řidičském průkazu

Právní úprava dosud předpokládala, že řidičům z povolání, kteří v rámci své profese řídí vozidla skupiny C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E, bude jako doklad o tom, že se podrobili předepsaným školením, vydáván průkaz profesní způsobilosti řidiče, jímž budou v provozu svou profesní způsobilost prokazovat.

Po přehodnocení požadavků vyplývajících ze směrnice 2003/59/ES, a též v souladu s hledáním úspor veřejných prostředků, bylo nicméně od 19. ledna 2013 přistoupeno k tomu, že po uplynutí platnosti dosavadních průkazů profesní způsobilosti řidiče již nebudou vydávány tyto průkazy nové, nýbrž že se profesní způsobilost zaznamená přímo do řidičského průkazu, a to pomocí unijního harmonizovaného kódu 95 s uvedením data platnosti profesní způsobilosti. Zvláštní průkaz profesní způsobilosti bude nadále vydáván pouze těm řidičům z povolání, kteří nejsou držiteli českého řidičského průkazu, což představuje pouze zlomek dosavadních držitelů průkazů profesní způsobilosti řidiče.

Záznamy o pravidelném školení řidičů budou nově evidovány v rámci registru řidičů.

1.3 Zkrácení platnosti některých nově vydávaných řidičských průkazů

Zatímco před novelou byly nové řidičské průkazy vždy vydávány s platností na 10 let, novela nově zavádí v případě některých řidičských průkazů pouze pětiletou platnost, a to opět v souladu s požadavky směrnice 2006/126/ES. Konkrétně se to týká těch řidičských průkazů, jimiž jejich držitel osvědčuje držení oprávnění i pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E, neboli řidičské oprávnění pro nákladní automobily nad 3,5 tuny nebo autobusy.

Uvedená změna mj. bezprostředně souvisí s tím, že tyto řidičské průkazy budou sloužit i k prokazování profesní způsobilosti, přičemž pravidelná školení řidičů z povolání probíhají právě v pětiletých periodách.

Platnost řidičských průkazů vydaných před 19. lednem 2013 se nijak nemění, a to ani tehdy, pokud se jimi osvědčuje řidičské oprávnění pro nákladní automobily (C1 nebo vyšší) nebo pro autobusy (D1 nebo vyšší). Pokud však jejich držitel je současně držitelem průkazu profesní způsobilosti řidiče, bude povinen požádat o nový řidičský průkaz, do kterého mu bude po skončení platnosti průkazu profesní způsobilosti řidiče jeho profesní způsobilost zaznamenána pomocí harmonizovaného kódu 95.

2. Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla

Kromě změn vyvolaných potřebou reagovat na směrnici 2006/126/ES přináší novela od 19. ledna 2013 rovněž tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, kterou má dojít ke znemožnění výmluv na tzv. osobu blízkou a tím ke zvýšení vymahatelnosti práva a nepřímo tak i bezpečnosti provozu na českých silnicích. Jedná se ve své podstatě o nejpřevratnější změnu v oblasti trestání dopravních deliktů za posledních několik desetiletí. Na vhodnost zavedení objektivní odpovědnosti do českého právního řádu upozorňoval Autoklub ČR již řadu let.¹

Jedním z posledních států, který objektivní odpovědnost zavedl, bylo od poloviny t. r. Slovensko.

K zavedení objektivní odpovědnosti v České republice dochází od 19. ledna 2013. Přijaté znění § 125f až § 125h zákona o silničním provozu však vzbuzuje jisté rozpaky, neboť se, na rozdíl od států, který byly dávány za vzor efektivní objektivní odpovědnosti (např. Nizozemí či Francie), v případě České republiky zavedly některé podstatné odchylky od obecných principů objektivní odpovědnosti řidičů. Tyto odchylky mohou mít v praxi za následek zejména výrazně vyšší administrativní zátěž příslušných obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, než by pro dosažení sledovaného cíle – vyšší vymahatelnosti práva – bylo nezbytně nutné.

---

¹ Viz http://old.autoklub.cz/acr/informacezakony/zakony/2010/informace_pro_motoristy/pdf/0721/osoba_blizka.pdf.

Konkrétně je koncepce nové české právní úpravy následující:²

- Objektivní odpovědnost se týká případů, kdy:
  - bude zjištěno porušení pravidel vykazující znaky přestupku,
  - nejde o dopravní nehodu,
  - toto porušení bylo zjištěno automatizovaným systémem bez obsluhy, nebo k němu došlo nedovoleným zastavením nebo stáním, a
  - totožnost řidiče – pachatele – není známa.
- Správní orgán, jsou-li splněny podmínky projednání přestupku v blokovém řízení, bezodkladně vyzve provozovatele k uhrazení určené částky, která je splatná do 15 dnů; výše určené částky musí odpovídat výši blokové pokuty za předmětný přestupek.
- Nezaplatí-li provozovatel určenou částku včas, pokračuje správní orgán v šetření přestupku.
- Správní orgán může teprve poté, co se mu nepodaří přes vynaloženou snahu zjistit totožnost řidiče, zahájit řízení o správním deliktu vůči provozovateli.
- Provozovatel se může vyvinut, prokáže-li, že před jednáním, pro které se řízení vede,
  - mu bylo vozidlo odcizeno nebo z něj byla odcizena tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
  - podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.
- Správní orgán uloží provozovateli vozidla, který se nevyvinut, pokutu, jejíž výše odpovídá pokutě za daný přestupek.
- Provozovateli, kterému bude uložena pokuta, nelze uložit zákaz činnosti ani zaznamenat body v bodovém systému.

Odchyłka nové české úpravy oproti srovnatelným západním úpravám, podobně jako oproti nové úpravě platné u našich východních sousedů, spočívá v tom, že správní orgán bude v České republice v případech, kdy provozovatel dobrovolně neuhradí určenou částku, povinen i nadále pátrat po totožnosti řidiče, který přestupek spáchal, a teprve nebude-li přes vynaloženou snahu úspěšný, může zahájit řízení s provozovatelem vozidla. Právě zde lze předpokládat riziko zbytečné zátěže správních orgánů, neboť kdyby zjištění totožnosti řidiče bylo snadné, nebylo by potřeba žádnou objektivní odpovědnost zavádět.

Neoficiální úplné znění zákona o silničním provozu, v němž jsou změny účinné od 19. ledna 2013 zapracovány, naleznete na internetových stránkách Autoklubu ČR – www.autoklub.cz, konkrétně <http://www.autoklub.cz/dokument/1750-uplne-zneni-zakona-c-3612000-sb-o-silnicnim-provozu-ucinne-od-19-1-2013.html> .

Prosinec 2012

---

² Podrobněji viz např. Bušta, P., Kněžínek, J., Seidl, A.: Zákon o silničním provozu s komentářem (ve znění 31 novel), Praha: nakl. Venice Music Production, 2012, str. 248 an.